

บทที่ 2

ความหมาย และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตยาสูบ

ประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีการจัดเก็บภาษีสำหรับบุหรี่ในอัตราที่สูง โดยมุ่งหวังให้เป็น การแก้ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ ลดปริมาณการบริโภค และยังอาจเพิ่มรายรับของ รัฐบาลอีกด้วย โดยปกติแล้วภาษีสำหรับบุหรี่อยู่ในรูปภาษีสรรพสามิต เพิ่มเติมจากภาษีที่เก็บจาก การบริโภคสินค้าทั่วไป ซึ่งในกรณีของประเทศไทยก็คือภาษีมูลค่าเพิ่มนั่นเอง อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาระบบภาษีสรรพสามิตยาสูบของไทยนั้นพบว่าระบบภาษีตามมูลค่า และอัตราภาษี ที่ต่ำมากที่เก็บบนยาสูบที่ใช้ในบุหรี่มวนเองน่าจะเป็นส่วนสำคัญที่สนับสนุนอุปสงค์ของสินค้า ประเภทบุหรี่ และยาสูบยาเส้นราคาถูกซึ่งส่งผลในด้านลบทั้งในด้านรายได้ของรัฐ และสุขภาพของ ประชาชน

ดังนั้น นอกจากการที่เราควรปรับให้ภาษีสรรพสามิตสำหรับยาสูบที่ใช้ในบุหรี่มวนเอง ให้สูงขึ้น ผู้กำหนดนโยบายของประเทศมีทางเลือกใดบ้างที่จะสามารถทำให้สถานการณ์ดีขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาถึงความหมาย ความสำคัญและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บ ภาษีสรรพสามิตยาสูบ ดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายและความเป็นมาของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตยาสูบในประเทศไทย

ปัจจุบันภาษียาสูบถือเป็นแหล่งรายได้สำคัญแห่งหนึ่งของรัฐบาลไทย โดยในปี 2553 รัฐบาลมีรายได้จากการเก็บภาษียาสูบมากกว่า 53,000 ล้านบาท ซึ่งรายได้กว่าร้อยละ 77 มาจากภาษี บุหรี่ (อัตราภาษีบุหรี่ปัจจุบันคิดเป็นร้อยละ 900 ของฐานภาษี) ในขณะที่รายได้จากภาษีสำหรับ ยาสูบ และยาเส้นที่ใช้ในบุหรี่มวนเองนั้นไม่ถึง 30 ล้านบาทซึ่งถือว่าต่ำมาก โดยเฉพาะเมื่อพิจารณา จากสถิติว่าผู้ใช้ยาสูบและยาเส้นดังกล่าวมีจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรที่สูบบุหรี่ทั้งหมด สถิติที่ผ่านมายังแสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้บริโภคกลุ่มนี้มีมากขึ้นเรื่อยๆ อาจสรุปได้ว่าระบบภาษี¹

¹ ผู้จัดการ. (2011). ระบบภาษียาสูบของไทย : ถึงเวลาที่จะต้องเปลี่ยนแปลงแล้วหรือยัง?. (ออนไลน์). เข้าถึงได้ จาก: <http://mgr.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9540000126228> [2012, 1 ธันวาคม]

ยาสูบของประเทศไทยในปัจจุบันอาจเป็นสิ่งที่สนับสนุนอุปสงค์และอุปทานของสินค้าประเภทบุหรี่ และยาสูบยาเส้นราคาถูกซึ่งส่งผลในด้านลบทั้งในด้านรายได้ของรัฐ และสุขภาพของประชาชน ในขณะที่สิ่งเหล่านั้นควรจะเป็นวัตถุประสงค์หลักของระบบภาษียาสูบที่ดี ในการศึกษา นี้จะได้กล่าวถึงความหมายและความเป็นมาของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตอันจะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จะทำการศึกษามากขึ้น ดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของภาษีสรรพสามิต

คำว่า “สรรพสามิต” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Excise และตามพจนานุกรมไทย ภาษีสรรพสามิต ความหมายว่า อากรที่เก็บจากสิ่งประดิษฐ์และผลิตขึ้นในประเทศ²

ความหมายของคำว่า “ภาษีสรรพสามิต” มีผู้ให้คำนิยามไว้หลากหลาย ดังนี้

ภาษีสรรพสามิต คือ ภาษีที่เรียกเก็บจากการผลิต จากตลาด หรือการบริโภค เช่น เก็บจากสินค้าและโภคภัณฑ์ภายในประเทศ ในขณะที่ภาษีศุลกากรจัดเก็บจากสินค้านำเข้าและบางครั้งก็เก็บจากสินค้าส่งออก ในประเทศสหรัฐอเมริกาขนิมเรียกกันว่า ภาษีการขาย (Sale Taxes) แต่ไม่รวมถึงภาษีการขายทั่วไป หรือการขายโดยได้รับสิทธิพิเศษ แต่อาจรวมถึงภาษีการซื้อ (Purchase Taxes) หรือการใช้สินค้า (Use of Commodities) และบริการต่างๆด้วย³

ภาษีสรรพสามิตประกอบด้วย 5 ภาษีที่เก็บจากน้ำมัน รถยนต์ สุรา ยาสูบ และเบ็ดเตล็ดอื่นๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา เก็บภาษีจากน้ำมันใส่หม เสื้อขนสัตว์ เครื่องหนัง ยางนอก ยางใน เป็นต้น และแยกภาษีของสหรัฐอเมริกาไว้ 3 กลุ่ม คือ

1) รายได้เก็บจากค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม เช่น เก็บภาษีจากค่าคุมหรรศพ การเข้าชมการแข่งขันกีฬา ส่วนค่าธรรมเนียมเก็บจากค่าธรรมเนียมตั้งสมาคม ค่าธรรมเนียมสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมาคม เป็นต้น

2) ภาษีที่เรียกเก็บจากการประกอบอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น การประกอบอุตสาหกรรม เครื่องยนต์และอุปกรณ์กล้องถ่ายรูป น้ำมันรถยนต์ เครื่องไฟฟ้า หลอดไฟฟ้า เป็นต้น

3) ภาษีเก็บจากผู้ขายปลีก (Retailers excise) เก็บจากการขายยาสูบ เครื่องสำอาง ไฟและน้ำตาล เป็นต้น

ภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีการขายที่เรียกเก็บจากสินค้าและบริการเฉพาะอย่าง (Selective Sales Tax) ทั้งที่ผลิตภายในประเทศและนำเข้า ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน การที่ภาษีสรรพสามิตเลือก

² เขียวชัย เอี่ยมวรมธ. (2544). *พจนานุกรมไทย ฉบับใหม่*. กรุงเทพมหานคร : อักษรพิมพ์. หน้า 1123.

³ ฐาปนีย์ มหารวิศิลป์. (2543). *ภาษีสรรพสามิต: เครื่องมือนโยบายเพื่อแก้ปัญหามลพิษแวดล้อม*. ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 27.

เก็บจากสินค้าเฉพาะอย่างนี้ ฐานของภาษีสรรพสามิตจึงแคบอยู่ในวงจำกัดกับสินค้าไม่กี่ชนิด ดังนั้นในบางครั้งจึงเรียกภาษีสรรพสามิตว่า เป็นภาษีการขายทั่วไปชนิดฐานแคบ (Narrow base Sales Tax) ซึ่งผิดกับภาษีการขายทั่วไป (General Sales Tax) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax) และภาษีการขายทุกทอด (Turnover Tax) ที่จัดเก็บจากสินค้ามากมายหรือจัดเก็บจากสินค้าเกือบทุกประเภทโดยมิได้มีเหตุผลพิเศษในการจัดเก็บแต่อย่างใด

2.1.2 ความเป็นมาของยาสูบ

ต้นยาสูบเป็นพืชที่มีชื่อทางพฤกษศาสตร์ว่า “นิโคเทียนา ทาแบกุ่ม” (Nicotiana Tabacum) เชื่อว่าในอดีตกว่า 10,000 ปีที่แล้ว ชาวอินเดียนแดงซึ่งเป็นชนพื้นเมืองในทวีปอเมริกา ได้เริ่มต้นใช้ยาสูบเป็นพวกแรก โดยปลูกยาสูบเพื่อใช้เป็นยาและนำมาสูบในพิธีกรรมต่างๆ ใน พ.ศ. 2035 เมื่อคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (Christopher Columbus) เดินทางไปขึ้นฝั่งที่ซันซัลวาดอร์ ในหมู่เกาะเวสต์อินดีสนั้น ได้เห็นชาวพื้นเมืองนำเอาใบไม้ชนิดหนึ่งมาวอนและจุดไฟตอนปลาย แล้วสูดควัน ต่อมา พ.ศ. 2091 มีการปลูกยาสูบในบราซิลซึ่งเป็นอาณานิคมของโปรตุเกสในทวีปอเมริกาใต้ เพื่อเป็นสินค้าส่งออก เป็นผลให้ยาสูบแพร่หลายเข้าไปในประเทศโปรตุเกสและสเปน ตามลำดับ ต่อมาใน พ.ศ. 2103 นายฌอง นิโกต์ (Jean Nicot) เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศโปรตุเกส ได้ส่งเมล็ดยาสูบมายังราชสำนักฝรั่งเศส ชื่อของนายนิโกต์จึงเป็นที่มาของชื่อสารนิโคติน (Nicotin) ที่รู้จักกันในปัจจุบัน ใน พ.ศ. 2107 เซอร์จอห์น ฮอกกินส์ (Sir John Hawkins) ได้นำยาสูบเข้าไปในประเทศอังกฤษ และใน พ.ศ. 2155 นายจอห์น รอล์ฟ (John Rolfe) ชาวอังกฤษ ประสบผลสำเร็จในการปลูกยาสูบเชิงพาณิชย์ เป็นครั้งแรก และ 7 ปีต่อมา ก็ได้ส่งออกผลผลิตไปยังประเทศอาณานิคมเป็นจำนวนมหาศาล อีก 200 ปีต่อมา การทำไร่ยาสูบเชิงพาณิชย์ก็เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายทั่วโลก

ประมาณ 200 ปีต่อมา ราว พ.ศ. 2325 ได้มีการผลิตบุหรี่ด้วยเครื่องจักรแทนการมวนด้วยมือ เนื่องจากสามารถผลิตได้ในจำนวนที่มาก อุตสาหกรรมบุหรี่ยิ่งขยายตัวอย่างรวดเร็วไปทั่วโลก หลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ประมาณ พ.ศ. 2461 การสูบบุหรี่ในประเทศต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องปกติ การสูบบุหรี่กลายเป็นแฟชั่นและถือเป็นค่านิยมแพร่หลายกันทั่วไป

ในยุคนั้น ผู้คนยังไม่รู้ว่าบุหรี่ยังมีอันตรายหรือไม่ จึงมีการเผยแพร่โฆษณาบุหรี่ย่างแพร่หลาย การโฆษณาบุหรี่ยุคนี้ มีการใช้เด็กโฆษณา ทำให้คนรู้สึกว่าการมอมบุหรี่เป็นของขวัญ ถือเป็นค่านิยมอย่างหนึ่ง บุคคลในสาขาวิชาชีพสาธารณสุขและสุขภาพ ถูกดึงมาใช้ในการโฆษณาสินค้าบุหรี่ ภาพยนตร์ฮอลลีวูดก็มีส่วนทำให้การสูบบุหรี่แพร่ระบาดไปทั่วโลก จากการที่พระเอกและนางเอกเกือบทุกคนสูบบุหรี่ นายโรนัล เรแกน อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา สมัยที่ยังเป็นพระเอกหนังฮอลลีวูด ก็เคยเป็นนายแบบโฆษณาบุหรี่ยุคนี้

การโฆษณาการสูบบุหรี่ในเครื่องบิน ในโรงแรมหรู การสูบบุหรี่ในสนามกีฬา และในที่อื่น ๆ ถูกใช้เพื่อสร้างกระแสให้เกิดค่านิยมที่ทำให้คนรู้สึกว่าการสูบบุหรี่เป็นเรื่องของคนมีระดับ

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ราว พ.ศ. 2488 วงการแพทย์สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ พบว่ามีผู้ป่วยมะเร็งปอดเพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดยไม่ทราบว่ามีสาเหตุมาจากอะไร ได้แต่สันนิษฐานว่าเกิดจากควันรถยนต์ในเมืองใหญ่ ที่มีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ราว 5 ปีต่อมา ปี พ.ศ. 2493 นายแพทย์ เซอร์ริชาร์ด โคล จากราชวิทยาลัยอายุรแพทย์ในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ได้พบว่า การเกิดมะเร็งปอด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ แต่การรายงานดังกล่าวไม่มีผล ทั่วโลกก็ยังสูบบุหรี่กันต่อไป

12 ปีต่อมา หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2505 ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งกรุงลอนดอนประกาศเป็นทางการว่า “การสูบบุหรี่ทำให้เกิดมะเร็งปอดและโรคปอดเรื้อรังอื่น ๆ” ประกาศดังกล่าวส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงไปทั่วสหรัฐอเมริกา เพราะในขณะนั้นมีชาวอเมริกาสูบบุหรี่อยู่ถึง 50 ล้านคน อีกทั้งอเมริกาเป็นผู้ผลิตบุหรี่รายใหญ่ของโลก

2 ปีต่อมา ปี พ.ศ. 2507 นายแพทย์ใหญ่ของสหรัฐอเมริกา ลูเชอร์ แอล เทอร์รี่ และคณะทำงาน ได้รายงานสรุปว่า “การสูบบุหรี่ทำให้เกิดมะเร็งปอด โรคปอดเรื้อรังอื่น ๆ และโรคหัวใจ” ข่าวดังกล่าวช็อกชาวอเมริกันและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เนื่องจากอุตสาหกรรมบุหรี่ได้ขยายตัวไปทั่วโลก รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ก็สนับสนุนชาวไร่ยาสูบและมีโรงงานยาสูบเป็นแหล่งรายได้สำคัญ บุหรี่ตั้งแต่เริ่มเผยแพร่และมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย ใช้เวลา กว่า 450 ปี จึงค้นพบว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ จากใบยาสูบที่มีการปลูกและใช้ในครัวเรือน เปลี่ยนเป็นเกษตรใบยาสูบขนาดมหึมา โรงงานยาสูบกลายเป็นอุตสาหกรรมใหญ่ที่กระจายไปทั่วโลก รัฐบาลหลาย ๆ ประเทศให้การสนับสนุนชาวไร่ยาสูบ ตลาดใบยาสูบขยายตัวอย่างมากมาย เครื่องผลิตบุหรี่ได้มีการปรับปรุงให้ทันสมัยมากขึ้น เพื่อรองรับต่อความต้องการของผู้สูบบุหรี่ที่เพิ่มขึ้นมาก

ปัจจุบันพิษภัยของบุหรี่ได้ถูกเปิดเผยจากวงการแพทย์ต่าง ๆ ทั่วโลกอย่างมากมาย ไม่ว่าจะโรคมะเร็งปอด โรคถุงลมโป่งพอง โรคหัวใจ โรคมะเร็งอื่น ๆ และโรคเรื้อรังต่าง ๆ แต่ด้วยฤทธิ์ของการเสพติดของบุหรี่ ที่เทียบเท่าเฮโรอีน จึงทำให้ผู้สูบบุหรี่ยากที่จะเลิกได้ง่าย ๆ ลูกค้ายาสูบคนแล้วคนเล่าต้องเจ็บป่วยและล้มตายไป ทำให้บริษัทบุหรี่จึงพยายามหาลูกค้าใหม่อยู่ตลอดเวลา

ในประเทศไทยมีการใช้ยาสูบตั้งแต่สมัยอยุธยาแล้ว โดยมีหลักฐานจากจดหมายเหตุของเมอริซิเออร์ เดอลาลูแบร์ (Monsieur De La Loubere) อัครราชทูตฝรั่งเศสที่เดินทางมาเมืองไทย สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เมื่อ พ.ศ. 2230 ได้เขียนเล่าเรื่องประเทศสยามว่า คนไทยชอบใช้ยาสูบอย่างจนทั้งผู้ชายและผู้หญิง โดยได้ยาสูบมาจากเมืองมะนิลา ในหมู่เกาะฟิลิปปินส์

จากประเทศจีน และที่ปลูกในประเทศเอง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิงหนาทราชครูรงค์ฤทธิ์ได้ทรงประดิษฐ์บุหรี่กันปานจีน เพื่อสูบควัน และอมยากับหมากพร้อมกัน ครั้นถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการผลิต บุหรี่ขึ้น โดยบริษัทที่มีชาวอังกฤษ เป็นเจ้าของได้เปิดดำเนินการเป็นบริษัทแรกใน พ.ศ. 2460 การผลิตบุหรี่ในระยะแรกจะมวนด้วยมือ ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการนำเครื่องจักรเข้ามาจากประเทศเยอรมนี และทำการผลิตบุหรี่ออกมาจำหน่ายหลายยี่ห้อ การสูบบุหรี่จึงแพร่หลายมากขึ้น จนกระทั่งใน พ.ศ. 2482 รัฐบาลได้จัดตั้งโรงงานยาสูบขึ้น โดยซื้อกิจการมาจากห้างหุ้นส่วนบูรพายาสูบ จำกัด (สะพานเหลือง) ถนนพระราม 4 กรุงเทพฯ และดำเนินการ กิจการอุตสาหกรรมยาสูบภายใต้การควบคุมของกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง หลังจากนั้น รัฐบาลได้ซื้อกิจการของบริษัททวางสก บริษัทซอฟฟัน และบริษัทบริติชอเมริกันโทแบกโคเพิ่มขึ้น แล้วรวมกิจการทั้งหมดเข้าด้วยกัน และดำเนินการภายใต้ชื่อว่า โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง มาจนถึงปัจจุบัน⁴

2.1.3 การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตยาสูบในประเทศไทย

การจัดเก็บภาษียาสูบในประเทศไทยนั้น ปรากฏหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ประเทศไทยเริ่มมีการจัดเก็บภาษียาสูบครั้งแรกในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 สมัย รัตนโกสินทร์ โดยปรากฏในรายการภาษี 38 อย่างที่จัดเก็บในสมัยดังกล่าว ลักษณะการจัดเก็บเป็น ภาษีสินค้ายาสูบเข้าหรือภาษีศุลกากรที่จัดเก็บจากยาสูบที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ในลักษณะ ค่าธรรมเนียมปากเรือหรือภาษีเบิกร่อง ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าจัดเก็บในอัตราใด แต่หลังจากที่ ประเทศไทยทำสนธิสัญญาบาวริง (The Bowring Treaty) กับประเทศอังกฤษในปี พ.ศ. 2398 ประเทศไทยถูกบังคับให้จัดเก็บภาษีศุลกากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 3 หรือที่เรียกว่า “ภาษีย้อยชัก สาม” และทำสัญญาที่มีลักษณะคล้ายกันนี้กับประเทศอื่นๆด้วย ซึ่งภาษียาสูบได้จัดเก็บในลักษณะนี้ เรื่อยมาจนกระทั่งภายหลัง ได้มีการยกเลิกไปแต่ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าได้ยกเลิกไปในสมัยใด

ส่วนการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตยาสูบเริ่มในปี พ.ศ. 2481 โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติ ยาสูบฉบับแรกในปี พ.ศ. 2481 (วันที่ 23 มีนาคม 2481) กฎหมายฉบับนี้นอกจากกำหนดอำนาจใน การจัดเก็บภาษีจากสินค้ายาสูบแล้ว ยังกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตการประกอบ อุตสาหกรรมยาสูบ และการจำหน่ายสินค้ายาสูบทุกชนิดต้องปฏิบัติตามกฎหมายยาสูบ กฎหมาย ดังกล่าวยังคงควบคุมการเพาะปลูกต้นยาสูบทั่วประเทศ (ยกเว้นยาสูบพันธุ์พื้นเมือง) เพื่อนำมาใช้

⁴ ประกิจ วาทีสาธกกิจ และกรองจิต วาทีสาธกกิจ. (2547). *สารานุกรมไทยสำหรับเด็กและเยาวชนโดยพระราช ประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. เล่มที่ 28. หน้า 161-162.

ประกอบอุตสาหกรรมยาสูบ ตลอดจนกระบวนการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบตั้งแต่การกำหนดและอนุญาต การขนยาสูบ จนกระทั่งการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบในขั้นสุดท้าย

ต่อมาปี พ.ศ. 2486 รัฐบาลออกพระราชบัญญัติยาสูบฉบับใหม่ ประกาศให้อุตสาหกรรมบุหรี่ยาสูบเป็นกิจการผูกขาดโดยรัฐ การผลิตและการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบทุกชนิดรวมถึงบุหรี่ยาสูบต้องอยู่ภายใต้การดำเนินงานของโรงงานยาสูบแต่เพียงผู้เดียว ยกเว้นยาสูบพันธุ์พื้นเมืองที่เอกชนยังคงได้รับอนุญาตให้ทำการผลิตอยู่ ภายหลังมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายยาสูบอีกหลายฉบับ จนกระทั่งมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ.2509 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2509 และใช้มาจนปัจจุบัน

ก่อนหน้าการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 รัฐบาลมีรายได้จากผลิตภัณฑ์ยาสูบจาก 2 แหล่ง คือ ค่าแสตมป์ยาสูบ ซึ่งจัดเก็บในอัตราตามสภาพ คือ บาท/น้ำหนักผลิตภัณฑ์ยาสูบ ซึ่งจัดเก็บอัตราตามมูลค่าร้อยละของราคาขายปลีก โดยผลิตภัณฑ์ยาสูบในประเทศกำหนดอัตราต่ำกว่ายาสูบนำเข้า นอกจากนี้รัฐบาลยังมีรายได้จากภาษีอีกชนิดหนึ่งเรียกว่า “เงินช่วยการศึกษาและการสาธารณสุข หรือ เงิน ก.ศ.ศ.” ซึ่งภาษีดังกล่าวสรรพสามิตจะทำการจัดเก็บจากรัฐวิสาหกิจในสังกัดรวมถึงโรงงานยาสูบตั้งแต่ปี พ.ศ.2496 ถึง 2505 แต่ภายหลังภาษีดังกล่าวได้ถูกนำไปรวมกับเงินช่วยราชการยาสูบตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2504 และเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2510 เงินช่วยราชการยาสูบได้ถูกยกเลิกไป โดยนำไปรวมกับค่าแสตมป์ยาสูบและมีการปรับปรุงอัตราภาษีใหม่ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ และจัดเก็บภาษีในลักษณะดังกล่าวเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

การจัดเก็บภาษียาสูบตามพระราชบัญญัติยาสูบในปัจจุบัน เป็นการจัดเก็บภาษีในลักษณะภาษีการขายเฉพาะอย่าง กล่าวคือ เป็นภาษีที่เรียกเก็บเพิ่มเติมจากภาษีการขายทั่วไป คือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยสินค้ายาสูบเป็นสินค้าที่ถูกจัดเก็บภาษีการขายตามกฎหมายฉบับดังกล่าวอยู่แล้ว การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตตามพระราชบัญญัติยาสูบเพียงแต่จัดเก็บเพิ่มเติมจากภาษีดังกล่าวเท่านั้น

2.1.4 หลักการและเหตุผลในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตยาสูบ

ภาษียาสูบเป็นภาษีบาป (Sin Tax หรือ Sumptuary Tax) สาเหตุเพราะยาสูบเป็นยาเสพติดชนิดหนึ่ง และเป็นสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและขัดต่อศีลธรรมอันดี อย่างไรก็ตามภาษียาสูบเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาลหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยด้วย ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้รับรายได้ภาษียาสูบและรายได้นำเข้าของโรงงานยาสูบประมาณปีละ 59,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 15 ของรายได้ทั้งสิ้นของรัฐบาล สัดส่วนดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง แสดงถึงความสำคัญ of ภาษียาสูบต่อรายได้ของรัฐมีแนวโน้มลดลง และบทบาทหนึ่งของภาษียาสูบในการควบคุมการ

บริโภคนโยบายยังคงมีความสำคัญอยู่ ดังเห็นได้จากภาพข่าวตามหนังสือพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ ในปัจจุบัน มีการรณรงค์รัฐบาลขึ้นภาษียาสูบมากขึ้นเพื่อลดปริมาณการบริโภคยาสูบ

แนวคิดในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตยาสูบของประเทศไทย ในยุคแรกของการจัดเก็บภาษียาสูบพบว่า การจัดเก็บภาษียาสูบมุ่งเพื่อหารายได้เข้ารัฐ โดยมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบแต่อย่างใด โดยปรากฏหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรจากตำนานภาษียาสูบของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ซึ่งพบว่าในอดีตการจัดเก็บภาษียาสูบมุ่งเพื่อหารายได้ให้พอแก่การบริหารราชการแผ่นดินเพียงอย่างเดียว มิได้มุ่งใช้ภาษีเพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบแต่อย่างใด โดยเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าในลักษณะเดียวกันที่รัฐจัดเก็บภาษีในยุคหนึ่ง คือสินค้าฝิ่นจะเห็นได้ว่าแนวคิดของการจัดเก็บภาษีนั้นแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยการจัดเก็บภาษีฝิ่นจากในยุคเดียวกันนี้ นอกจากเพื่อหารายได้ให้พอแก่การบริหารราชการแผ่นดินแล้ว การจัดเก็บภาษีจากฝิ่นนั้นยังมุ่งเพื่อควบคุมการบริโภคฝิ่นด้วย เพียงแต่การควบคุมการบริโภคดังกล่าวเพียงแต่ควบคุมการบริโภคของคนไทย ส่วนคนต่างชาติยังอนุญาตให้ขายและสูบฝิ่นได้ ส่วนแนวคิดในการจัดเก็บภาษียาสูบในยุคต่อมาก็เช่นเดียวกัน จากการศึกษาข้อมูลกฎหมายยาสูบในอดีตไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ.2486 หรือพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 พบว่าในอดีตรัฐมีการปรับอัตราภาษีสรรพสามิตให้เพิ่มขึ้น โดยตลอด โดยมีเหตุผลเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในขณะนั้น และเพื่อประโยชน์ในการหารายได้ให้แก่อำนาจรัฐเป็นสำคัญ

จึงเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์หลักของรัฐในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตยาสูบที่ผ่านมา คือเพื่อหารายได้เข้ารัฐ และเพื่อควบคุมกระบวนการผลิตและจำหน่ายยาสูบให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน และบางช่วงเวลารัฐบาลได้ใช้กำหนดอัตราภาษียาสูบในอัตราที่แตกต่างกันเพื่อสนับสนุนการใช้ยาสูบภายในประเทศ ด้วยการกำหนดอัตราภาษีที่ต่ำกว่าสำหรับยาสูบที่ใช้ใบยาสูบในประเทศในสัดส่วนที่สูงกว่า และเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศด้วยการกำหนดอัตราภาษีที่ต่ำกว่าสำหรับยาสูบที่ผลิตภายในประเทศ และอัตราภาษีที่สูงกว่าสำหรับยาสูบที่นำเข้า สำหรับแนวคิดการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเพื่อการสาธารณสุขและสังคมนั้น แม้ว่ารัฐบาลจะให้ความสำคัญแต่ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญเท่ากับการจัดเก็บภาษีเพื่อหารายได้ หลักฐานการปรับเพิ่มอัตราภาษียาสูบและการลดเป้าหมายประมาณการรายได้ซึ่งเป็นรูปธรรมแสดงให้เห็นว่า รัฐเพ่งใจให้ความสำคัญการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเพื่อการสาธารณสุขและสังคมมากกว่าหารายได้เข้ารัฐเมื่อประมาณ

⁵ ดำรงราชานุภาพ.สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช. (2466). *ตำนานภาษีอากรบางอย่างกับคำอธิบายของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช*. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร. หน้า 42-56.

ปีงบประมาณ 2548⁶ อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์เพื่อหารายได้และเพื่อจำกัดและควบคุมการบริโภคยาสูบนั้น จะขัดแย้งกันเองในเวลาที่อัตราภาษียาสูบอยู่ในระดับสูง เพราะหากรัฐกำหนดอัตราภาษียาสูบสูงขึ้นมาจะทำให้ปริมาณการบริโภคยาสูบลดลงมาก และส่งผลกระทบต่อรายได้ภาษียาสูบลดลง ในทางกลับกัน หากรัฐต้องการได้รายได้ภาษียาสูบจำนวนมาก รัฐจะกำหนดอัตราภาษียาสูบในอัตราที่ไม่สูงเกินไปนัก เพื่อให้ผู้บริโภคยาสูบสามารถบริโภคยาสูบในปริมาณมากต่อไปได้ การกำหนดอัตราภาษียาสูบจึงเกี่ยวพันกับนโยบายของรัฐ ว่าต้องการใช้นโยบายภาษียาสูบเพื่อวัตถุประสงค์ใดเป็นหลัก แต่จากการศึกษาพบว่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลไทยยังคงให้ความสำคัญกับภาษียาสูบเพื่อหารายได้เข้ารัฐเป็นหลัก ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อจำกัดและควบคุมการบริโภคยาสูบ รัฐเพิ่งให้ความสำคัญในภายหลัง

2.2 แนวความคิดของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ภาษีสรรพสามิตมีการริเริ่มและมีการพัฒนาอย่างมากในฮอลแลนด์ และแพร่หลายไปในประเทศอังกฤษและประเทศอื่นๆ ในศตวรรษที่ 16 และ 17 สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนามีการนำภาษีสรรพสามิตมาใช้เพราะได้รับอิทธิพลจากกลุ่มล่าอาณานิคมหรือระบบเมืองขึ้น

สมัยก่อนการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมีความสำคัญน้อยมาก เพราะรายจ่ายของรัฐมีน้อย ประกอบกับมีรายได้ทางอื่นที่นำมาใช้จ่ายได้อย่างเพียงพอ เช่น ได้จากของขวัญ ค่าปฏิกรรมสงคราม และได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ การเก็บภาษีสรรพสามิตจะเก็บเป็นสิ่งที่ของ ข้ำทาส สัตว์เลี้ยง และการประกอบธุรกิจบางอย่าง โดยการจัดเก็บนั้นมีความแตกต่างกับปัจจุบัน คือ จะเก็บเอาจากผู้มีทรัพย์สินไว้ในครอบครองเพื่อใช้บริโภคภายในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ และเก็บจากผู้ขายและผู้ผลิตทรัพย์สินขายเป็นส่วนน้อย แต่ในปัจจุบันนี้ ภาษีสรรพสามิตส่วนใหญ่เก็บจากโรงอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าไว้เพื่อขายและการขายสินค้าบางอย่าง ต่อมาในราวศตวรรษที่ 18 ความสำคัญของภาษีสรรพสามิตเด่นชัดขึ้นมาเพราะรายจ่ายสาธารณะของรัฐได้เพิ่มขึ้น จึงได้มีการขยายฐานการจัดเก็บจากทรัพย์สินและธุรกิจอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ประกอบกับมีการขยายตัวทางอุตสาหกรรมมาก ความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมทำให้การผลิตสินค้าออกจำหน่ายได้มีการทำกันอย่างมากมายและรวดเร็วระบบภาษีสรรพสามิตจึงเป็นที่นิยมจัดเก็บกันทั่วไป โดยได้เปลี่ยนวิธีการเก็บภาษีจากผู้บริโภคโดยตรงมาเก็บจากการอุตสาหกรรมเพื่อความสะดวกในการเก็บภาษี

⁶ ชลธาร วิศรุตวงศ์. (2550). *การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตบุหรี่ยาสูบหรือชก้าแรดเพื่อควบคุมการสูบบุหรี่ยาสูบหรือชก้าแรด*. กรุงเทพมหานคร: เจริญมั่นคงการพิมพ์. หน้า 39-40.

ยิ่งขึ้น ดังนั้นในศตวรรษที่ 19 - 20 ภาษีสรรพสามิตจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในระบบการภาษีอากรของประเทศ⁷

ภาษีสรรพสามิต มีรูปแบบที่แตกต่างจากภาษีอื่นๆตามแนวความคิดของพวกกลุ่มบริติช จัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการผลิตไม่ใช่การขายเก็บจากสินค้าไม่ใช่การบริการในอัตราตามสภาพ ภาษีสรรพสามิตตรงกับภาษาอังกฤษคือ “EXCISE” อันที่จริงคำว่า “EXCISE” มีความหมายค่อนข้างกว้างแตกต่างกันไปตามแนวคิดในการจัดเก็บภาษีแต่ละประเทศและการเปลี่ยนแปลงของระยะเวลา โดยทั่วไปแล้ว “EXCISE” จะเป็นภาษีที่เรียกเก็บจากการผลิตสินค้าภายในประเทศ ซึ่งหน้าที่ในการเสียภาษีจะเกิดขึ้นเมื่อนำสินค้าออกจากโรงงานผลิต โดยจัดเก็บภาษีในอัตราตามปริมาณการควบคุมการจัดเก็บภาษีจะใช้วิธีให้เจ้าหน้าที่ควบคุม (Physical control) แทนที่จะใช้วิธีการทางบัญชี (Account control) ซึ่งหลักการจัดเก็บภาษีดังกล่าวจะใช้กันทั่วไปสำหรับประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ (British Commonwealth Countries) สำหรับประเทศอื่น ๆ ที่มีได้อยู่ในเครือจักรภพอังกฤษนั้นแนวคิดเกี่ยวกับ “EXCISE” จะมีความหมายกว้างครอบคลุมถึงทั้งสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้า ลักษณะการจัดเก็บภาษีจะมุ่งถึงการขายแทนที่จะเป็นการผลิต โดยจะเก็บภาษีในระดับการขายส่ง (Wholesale level) หรือการขายปลีก (Retail level) และใช้อัตราภาษีตามมูลค่า (Ad valorem rates) ตลอดจนเก็บภาษีจากบริการบางประเภทด้วย แทนที่จะจำกัดเฉพาะจากสินค้าเพียงอย่างเดียว และใช้วิธีการควบคุมทางบัญชี ลักษณะทั่วไปที่เหมือนกันของ “EXCISE” ใน 2 กลุ่มประเทศนี้คือ เป็นการจัดเก็บภาษีจากสินค้าเฉพาะอย่างหรือกลุ่มของสินค้าเฉพาะอย่าง ภาษีสรรพสามิตซึ่งจัดเก็บจากสินค้านั้นได้ใช้กันมาเป็นเวลายาวนาน ตั้งแต่โบราณกาลในประเทศกำลังพัฒนา (Developing countries) ส่วนใหญ่แล้วจะเกิดขึ้นจากการลดลงของภาษีศุลกากรเนื่องจากการผลิตสินค้าซึ่งแต่เดิมเป็นแหล่งรายได้อันสำคัญของภาษีศุลกากรในประเทศมากขึ้นแทนที่จะนำเข้ามาจากต่างประเทศสุราและยาสูบเป็นตัวอย่างสำหรับสินค้าที่เดิมเป็นแหล่งรายได้สำคัญของภาษีศุลกากรในช่วงแรกๆ และต่อมาได้ลดลงเนื่องจากการผลิตในประเทศเพิ่มมากขึ้น จึงต้องใช้ภาษีสรรพสามิตเข้าไปทดแทนภาษีศุลกากรที่ลดลงดังกล่าว เมื่อการผลิตในประเทศสำหรับสินค้าอื่นๆเพิ่มมากขึ้นภาษีสรรพสามิตก็ต้องนำไปใช้ทดแทนภาษีศุลกากรสำหรับสินค้านั้นต่อเนื่องกันไปจนกระทั่งมีการขยายภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ⁸

⁷ ชนุทธ์ ศรีปราบ. (2503). *สรรพสามิต*. พระนคร : ห้างหุ้นส่วน 99 เอเจนซี. หน้า 7-9.

⁸ ประภาส คงเอียด. (2542). *คำอธิบายกฎหมายภาษีสรรพสามิต*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม. หน้า 1-2.

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับภาษี

เกณฑ์หรือลักษณะของระบบภาษีที่ดี (Tax Criteria) หรือคุณสมบัติที่ต้องการเห็นในระบบภาษี หรือรายภาษีที่จะช่วยให้ระบบภาษีและภาษีแต่ละชนิดเป็นที่ยอมรับของผู้ที่ต้องถูกกระทบด้วยภาษีเหล่านั้น และเป็นลักษณะที่เอื้อให้การจัดเก็บสามารถช่วยรัฐบาลได้บรรลุวัตถุประสงค์

ตามที่กำหนดเกณฑ์ภาษีดังกล่าว ประกอบด้วย 3 ประการคือ

- 1) ความเป็นธรรม (Equity)
- 2) ความเป็นกลาง (Neutrality)
- 3) ความเข้าใจง่าย (Simplicity)

ในการพิจารณาหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีสามารถแบ่งเป็น 3 หลักใหญ่ คือ

1) หลักเกณฑ์ของ Adam Smith นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษแห่งสำนักคลาสสิก (Classic) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ เรื่อง ความมั่งคั่งของชนชาติ (The Wealth of Nations) ถึงหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีนั้นจะต้องทำให้ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีเกิดความสนใจในการเสียภาษี และต้องสามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันมาจนถึงปัจจุบันนี้ว่า หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1.1) หลักความเป็นธรรม (Equity) ต้องให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีและมีการที่เป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี ซึ่งมีอยู่ 2 ประการ¹⁰ คือ

- ความสามารถในการเสียภาษีอากรของประชาชน (Ability to pay) โดยจะต้องยึดหลักว่าผู้ที่มีรายได้มากควรจะต้องเสียภาษีมาก คนมีรายได้น้อยควรเสียภาษีน้อยตามกำลังความสามารถในการชำระภาษีของแต่ละคน ซึ่งหลักการนี้ทำให้เราต้องเสียภาษีในอัตราที่กำหนดนั่นเอง

- ผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ ซึ่งผลประโยชน์ที่ประชาชนแต่ละคนได้รับก็จะมาจากการดูแลคุ้มครองของรัฐบาล หลักนี้นำไปสู่อัตราที่เรียกว่า อัตราคงที่ เพราะทุกคนได้รับเท่ากัน เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม (อัตราเท่ากัน) เพราะจ่ายภาษีในอัตราที่เท่ากัน ไม่ว่าจะจ่ายมากหรือน้อย

⁹ วิไล ดันดินันท์ธนา. (2554). *การศึกษาผลกระทบข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลกระทบต่อภาษีสรรพสามิตยาสูบ*. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 74, สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. หน้า 37.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน. หน้า 37-38.

1.2) หลักความแน่นอนและชัดเจน (Certainty) ประชาชนผู้ต้องเสียภาษีต้องสามารถเข้าใจได้โดยง่ายเกี่ยวกับวิธีการทางภาษีที่ใช้จัดเก็บเช่น ฐานภาษีที่ใช้จัดเก็บ อัตราภาษีที่ต้องเสีย กำหนดเวลาและวิธีการชำระภาษี ต้องมีความชัดเจนทั้งทางกฎหมายและแนวปฏิบัติ นอกจากนี้ต้องป้องกันมิให้เจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบอีกด้วย¹¹

1.3) หลักความสะดวก (Convenience) วิธีการและกำหนดเวลาในการเสียภาษีอากรควรต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้เสียภาษีอากร เช่น ควรกำหนดช่วงเวลาในการชำระภาษีให้นานพอสมควร รวมถึงวิธีการชำระที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความเข้าใจในการชำระภาษี โดยกำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนชำระไว้ด้วย ซึ่งในปัจจุบันเราจะเห็นว่า ผู้เสียภาษีสามารถเลือกช่องทางการชำระภาษีได้หลายช่องทาง เช่น ATM ไปรษณีย์ หรือแม้กระทั่งผ่าน Internet¹²

1.4) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) รัฐต้องสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้จัดเก็บภาษีอากรได้มาก โดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยที่สุด ตัวอย่างเช่น การถือหลักจัดเก็บในอัตราร้อยละต่ำแต่เก็บได้มากและทั่วถึง ดีกว่าที่จะเก็บในอัตราสูงแต่เก็บได้น้อย เนื่องจากเก็บแต่เฉพาะคนที่มีรายได้มาก นอกจากนี้แล้วยังควรสร้างความเป็นกลางทางภาษี ไม่ว่าจะเป็ ความเท่าเทียมกัน ในโอกาสและความเป็นธรรมในการจัดเก็บ¹³

2) หลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีอากรที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ หลักการจัดเก็บภาษีที่ดีมี 6 ประการ¹⁴ได้แก่

2.1) หลักความเป็นธรรม นับว่าสำคัญมากเนื่องจาก การจัดเก็บภาษีอากรที่เป็นธรรม จะมีส่วนช่วยยกระดับความสมัครใจในการเสียภาษีอากร ของประชาชนได้มาก

2.2) หลักความแน่นอน เช่น

- ความแน่นอน และชัดเจนในตัวบทกฎหมาย
- ความแน่นอน และชัดเจนในวิธีปฏิบัติจัดเก็บ
- ความแน่นอนในด้านภาระภาษีว่าตกอยู่กับผู้ใด
- ความแน่นอนในการลดรายจ่ายของภาคเอกชน
- ความแน่นอนในการทำรายได้แก่รัฐบาล

¹¹ วิไล ตันตินันท์ธนา. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 9. หน้า 38.

¹² วิไล ตันตินันท์ธนา. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 9. หน้า 38.

¹³ วิไล ตันตินันท์ธนา. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 9. หน้า 38.

¹⁴ สำนักกฎหมายสรรพเนติ. (2013). *ความรู้กฎหมายภาษีอากร*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

<http://www.sappaneti.com/ความรู้กฎหมายภาษีอากร-7074.page> [2012, 1 ธันวาคม]

2.3) หลักความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ เพื่อมิให้กระทบกระเทือนการตัดสินใจทางธุรกิจของประชาชน

2.4) หลักอำนาจรายได้ ภาษีอากรที่ดีจะต้องมีลักษณะหารายได้ให้กับรัฐบาลได้ดี ได้แก่

- เป็นภาษีอากรที่มีฐานกว้าง
- การกำหนดอัตราภาษีที่ใช้หากมีลักษณะก้าวหน้าจนเกินไปอาจจะมี ผลกระทบกระเทือนในด้านอื่นได้

2.5) หลักความยืดหยุ่น ภาษีอากรที่ดีจะต้องมีความยืดหยุ่น หรือปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ได้อย่างเหมาะสม เอื้ออำนวย ต่อการบริหารการ จัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6) หลักประสิทธิภาพในการบริหาร ระบบภาษีอากรที่ดีต้องเป็นระบบที่สามารถจัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น

- เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด
- ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงานรับผิดชอบการจัดเก็บภาษี สามารถจัดเก็บได้อย่างทั่วถึง เต็มเม็ดเต็มหน่วยการนำหลักที่ดีของการจัดเก็บภาษี จะต้องคำนึงถึงแนวนโยบายของรัฐบาล และคำนึงถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

3) หลักความสามารถในการเสียภาษี ตามหลักการนี้ถือว่าภาษีที่ยุติธรรมจะต้องเก็บตามความสามารถในการเสียภาษีของผู้เสียภาษี กล่าวคือ ผู้มีความสามารถเสียภาษีมากก็ควรเสียมาก ผู้มีความสามารถเสียขี้น้อยก็ควรเสียขี้น้อยโดยไม่คำนึงว่าประ โยชน์ที่ผู้เสียภาษีได้รับจากรัฐนั้นเป็นเท่าใด การวัดความสามารถในการเสียขี้นั้นต้องวัดที่อรรถประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีต้องเสียสละไป ซึ่งมีทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดเรื่องนี้ 3 ทฤษฎี คือ

3.1) ทฤษฎีความเสียสละสัมบูรณ์เท่ากัน (Equal absolute sacrifice theory) ทฤษฎีนี้ถือว่าภาษีที่ยุติธรรมจะต้องเก็บในลักษณะที่ทำให้ผู้เสียภาษีต้องเสียสละอรรถประโยชน์ไปเท่ากัน โดยไม่คำนึงว่าแต่ละคนมีอรรถประโยชน์อยู่ที่หน่วย สมมติว่าเราอาจวัดอรรถประโยชน์ที่แต่ละคนมีได้ โดยมีหน่วยวัดเป็น U_{i1} ทฤษฎีนี้บอกว่าจะต้องเก็บภาษีในลักษณะที่ทำให้ทุกคนต้องเสียสละอรรถประโยชน์ไปเป็นจำนวน U_{i1} เท่ากัน โดยไม่ต้องคำนึงว่าแต่ละคนจะมีอรรถประโยชน์อยู่ที่ U_{i1} การเสียสละอรรถประโยชน์ไปเป็นจำนวน U_{i1} เท่ากันนี้มีได้หมายความว่าทุกคนจะต้องเสียภาษีเป็นจำนวนเงินเท่ากันเพราะแต่ละคนมี Utility function ไม่เหมือนกัน

3.2) ทฤษฎีความเสียสละเป็นสัดส่วนเท่ากัน (Equal proportional sacrifice theory) ทฤษฎีนี้ถือว่าภาษีที่ดีจะต้องเก็บในลักษณะที่บุคคลต้องเสียสละ Utility เป็นสัดส่วนเท่ากัน สมมติ

ว่านาย ก. มีอรรถประโยชน์รวมเท่ากับ 100 Util จะเสียภาษีโดยเสียละอรรถประโยชน์ไป 16 Util นาย ข. ซึ่งมีอรรถประโยชน์รวม 200 Util จะต้องเสียภาษีโดยเสียละอรรถประโยชน์ไป 32 Util จึงจะได้สัดส่วนเท่ากันคือ เสียภาษีเท่ากับ 16 % ของ Util ที่ตนมีอยู่

3.3) ทฤษฎีความเสียสละส่วนเพิ่มเท่ากัน (Equal marginal sacrifice theory) ตามทฤษฎีนี้จะเก็บภาษีในลักษณะที่ทำให้บุคคลต้องเสียอรรถประโยชน์หน่วยสุดท้ายเท่ากัน กล่าวคือ ถ้าอรรถประโยชน์ส่วนเพิ่มของเงิน 1 บาท ของนาย ก. เท่ากับ 10 Util ของนาย ข. เท่ากับ 40 Util (นาย ข. จนกว่านาย ก. เงิน 1 บาท จึงให้ประโยชน์ต่อนาย ข. มากกว่านาย ก.) ถ้านาย ข. เสียภาษี 1 บาท นาย ก. ต้องเสียภาษี 4 บาท จึงมีการเสียสละส่วนเพิ่มเท่ากัน Adam Smith ได้วางหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นที่ยอมรับของนักทฤษฎีโดยทั่วไป และใช้เป็นรากฐานการศึกษาในปัจจุบัน 4 ประการ คือ

ก. ประชาชนทุกคนในแต่ละประเทศควรจะต้องเสียสละรายได้หรือผลประโยชน์ตามฐานะทางเศรษฐกิจของตนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของรัฐ ทั้งนี้เพราะว่าแต่ละคนต่างก็ได้รับประโยชน์และการคุ้มครองจากรัฐ

ข. ภาษีที่ประชาชนแต่ละคนต้องเสียนั้นจะต้องมีความแน่นอน ไม่มีลักษณะกำกวม ลักษณะและรูปแบบของภาษีอากรตลอดจนจำนวนที่จะต้องเสียจะต้องเป็นที่ชัดเจนแก่ผู้เสียภาษีทุกคน

ค. การเก็บภาษีทุกชนิดควรจะต้องจัดเก็บตามวัน เวลา สถานที่ ที่ผู้เสียภาษีสะดวก และจะต้องอำนวยความสะดวกในการเสียภาษีแก่ผู้เสียภาษีด้วย

ง. ภาษีทุกชนิดที่จัดเก็บควรจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้ แต่ทำให้รัฐบาลได้รับรายได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

กล่าวโดยสรุป หลักเกณฑ์หรือลักษณะของระบบภาษีที่ดี จะต้องมีความเป็นธรรม ชัดเจน เข้าใจง่าย ภาษีทุกชนิดที่จัดเก็บควรจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุด แต่ทำให้รัฐบาลได้รับรายได้มากที่สุด และมีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเก็บน้อยที่สุด แต่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีได้มากที่สุด

2.3 โครงสร้างภาษีสรรพสามิต

ภาษีที่จัดเก็บในประเทศไทย สามารถแยกตามหลักภาระภาษี คือ

1) ภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีประเภทต่างๆ ที่ผู้เสียภาษีไม่สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ จึงต้องรับภาระเสียภาษีเอง เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล

2) ภาษีทางอ้อม ได้แก่ ภาษีประเภทต่างๆ ที่ผู้เสียภาษีสามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต

2.3.1 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

1) จัดเก็บเพื่อเป็นรายได้ของรัฐ ภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีที่จัดเก็บได้ง่ายเพราะเก็บจากผู้ผลิตซึ่งเป็นการควบคุมต้นทุนทาง จึงมีน้อยราย

2) จัดเก็บเพื่อควบคุม ภาษีสรรพสามิตใช้เป็นเครื่องมือควบคุมหรือลดปริมาณการบริโภคสินค้าและบริการที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ สังคม สินค้าและบริการที่ฟุ่มเฟือย และเหตุผลความจำเป็นด้านอื่นๆ

2.3.2 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ภาษีสรรพสามิตเก็บจากสินค้าและบริการเฉพาะอย่างเพียงบางประเภทที่รัฐเห็นว่าควรจัดเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าสินค้าและบริการทั่วไป โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาจัดเก็บดังนี้ คือ

1) เป็นสินค้าและบริการที่บริโภคแล้วอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดี (Sumptuary Excise) สินค้าประเภทนี้ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้บริโภคเองและยังก่อให้เกิดต้นทุนทางสังคมด้วย ซึ่งรัฐจำเป็นต้องเข้าไปควบคุมดูแล

2) เป็นสินค้าและบริการที่มีลักษณะฟุ่มเฟือย (Luxury Excise) เหตุผลที่ควรเก็บภาษีจากสินค้าฟุ่มเฟือยก็เพื่อเป็นการสร้างความเป็นธรรมในสังคมเพราะผู้มีรายได้สูงโดยปกติก็ใช้สินค้าที่มีคุณภาพสูงหรือฟุ่มเฟือยก็ควรต้องเสียภาษีมากกว่าผู้มีรายได้ต่ำที่จำเป็นต้องบริโภคสินค้าจำเป็น และเพื่อช่วยส่งเสริมการประหยัดเพราะเมื่อสินค้าหรือบริการที่ฟุ่มเฟือยต้องรับภาระภาษีสูงก็จะทำให้ราคาแพงขึ้น ประชาชนจะได้บริโภคสินค้าและบริการชนิดนั้นน้อยลงทำให้การออมทรัพย์สูงขึ้น

3) เป็นสินค้าและบริการที่ได้รับประโยชน์เป็นพิเศษจากกิจการของรัฐ (Benefit-Based Excise) เหตุผลในการจัดเก็บมี 2 ประการ คือ ประการแรกจะช่วยให้ระบบภาษีมี่ความเหมาะสม ยุติธรรมยิ่งขึ้น เนื่องจากว่ากิจการของรัฐบางประการให้ผลประโยชน์แก่คนบางกลุ่มเท่านั้น จึงควรเก็บภาษีจากกลุ่มคนที่ได้รับประโยชน์พิเศษ ประการที่ 2 เนื่องจากนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อทดแทนการนำเข้าได้รับประโยชน์เป็นพิเศษจากมาตรการต่างๆของรัฐ ทั้งด้านภาษีอากรและอื่นๆจนสามารถตั้งอยู่ได้ และทำให้รายได้ด้านอากรศุลกากรที่เคยได้จากการส่งสินค้านั้นเข้ามาจากต่างประเทศต้องขาดหาย จึงควรเก็บภาษีสรรพสามิตจากสินค้าและบริการเหล่านั้นเป็นการทดแทนสินค้าประเภทนี้

4) หลักเกณฑ์เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous Excise) ในบางโอกาสรัฐบาลอาจจะมีควมจำเป็นต้องการรายได้หรือต้องการจำกัดการผลิตสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการเฉพาะคราว ก็จัดให้มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสินค้านั้นๆ

2.3.3 ประเภทของสินค้าและบริการที่จัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ปัจจุบันกรมสรรพสามิตได้กำหนดประเภทสินค้าและบริการที่จัดเก็บภาษีสรรพสามิต 20 ประเภท คือ

สินค้า	1. สุรา 2. ยาสูบ 3. ไฟ 4. น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน 5. เครื่องดื่ม 6. เครื่องใช้ไฟฟ้าประเภท โคมระย้าที่ทำจากแก้วหลอดคริสตัล และเครื่องปรับอากาศ 7. แก้วและคริสตัล 8. รถยนต์ 9. เรือยอชต์และยานพาหนะทางน้ำที่ใช้เพื่อความสำราญ 10. น้ำหอม หัวน้ำหอม 11. พรหมขนสัตว์ 12. รถจักรยานยนต์ 13. แบตเตอรี่ 14. หินอ่อน 15. สารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน
บริการ	16. กิจการบันเทิง 17. กิจการเลี้ยงโชค 18. กิจการที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สนามกอล์ฟ 19. กิจการที่ได้รับอนุญาตหรือสัมปทานจากรัฐ เช่น กิจการโทรคมนาคม 20. บริการอื่นๆ

สินค้าและบริการที่จัดเก็บดังกล่าวมีการกำหนดอยู่ในพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 โดยจะมีการกำหนดเป็นพิกัดใหญ่ไว้

2.3.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

กฎหมายที่ใช้ในการบริหารการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพสามิต ประกอบด้วย

- 1) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527
- 2) พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493
- 3) พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509
- 4) พระราชบัญญัติไฟ พ.ศ.2486
- 5) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527
- 6) พระราชบัญญัติการจัดสรรเงินภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527
- 7) พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุรา พ.ศ. 2527

2.3.5 หลักเกณฑ์ในการเลือกสินค้าและบริการแบบดั้งเดิม

หลักเกณฑ์การเลือกสินค้าและบริการเพื่อเรียกเก็บภาษีสรรพสามิต คือ

2.3.5.1 เพื่อควบคุมหรือจำกัดการอุปโภคบริโภคสินค้าบางชนิดที่มีผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดี (Sumptuary Excise) เช่น สุรา ยาสูบ ไฟ เนื่องจากรัฐบาลมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยจากการบริโภคสินค้า

2.3.5.2 เป็นสินค้าและบริการฟุ่มเฟือย (Luxury Excise) เช่น โคมไฟระย้า สถานอาบน้ำหรืออบตัวและนวด ในดัลล์

2.3.5.3 เป็นสินค้าหรือบริการบางประเภทซึ่งได้รับประโยชน์เป็นพิเศษจากกิจการของรับ (Benefit Based Excise) เช่น น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน รถยนต์ เนื่องจากรัฐบาลต้องลงทุนสร้างสาธารณูปโภค สร้างถนน การใช้สินค้าดังกล่าวก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายมีค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง การจัดเก็บภาษีโทรคมนาคมจากผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือสัมปทานจากรัฐ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้แก่

- 1) ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำสุราและขายสุรา
- 2) ผู้ประกอบอุตสาหกรรมยาสูบ
- 3) ผู้ประกอบอุตสาหกรรม
- 4) ผู้ประกอบการสถานบริการ
- 5) ผู้นำเข้า
- 6) ผู้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ผู้ดัดแปลง

ความรับผิดชอบในการเสียภาษี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องเสียภาษีสรรพสามิตเมื่อนำสินค้าออกจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือ

เมื่อได้รับชำระค่าบริการ หากภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นก่อนนำสินค้าออกจากโรงงานอุตสาหกรรม หรือก่อนได้รับชำระค่าบริการให้ถือว่าภาระภาษีสรรพสามิตเกิดขึ้นพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่ม

ฐานภาษี

- 1) ในกรณีสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักรให้ถือตามราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรมรวมภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระ
- 2) กรณีบริการ ให้ถือตามรายรับของสถานบริการรวมภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระ
- 3) กรณีสินค้านำเข้าให้ถือราคา ซี.ไอ.เอฟ. ของสินค้าบวกด้วยอากรขาเข้า ค่าธรรมเนียมพิเศษอื่นๆรวมภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระ

2.3.6 โครงสร้างกฎหมายสรรพสามิตในต่างประเทศ

2.3.6.1 หลักการในการบัญญัติกฎหมายสรรพสามิตของกลุ่มประเทศ EU

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมีอยู่ 2 วิธีคือ การจัดเก็บตามอัตราตามปริมาณ (Specific Rates) บนฐานตามปริมาณ และการจัดเก็บตามอัตราตามมูลค่า (Ad Valorem Rates) บนฐานตามมูลค่า¹⁵ นโยบายทั่วไปพยายามสนับสนุนให้จัดเก็บภาษีสรรพสามิตบนฐานตามมูลค่ามากกว่าฐานตามปริมาณเพราะการจัดเก็บตามมูลค่าเป็นการป้องกันฐานภาษีจากภาวะเงินเฟ้อ เหตุผลเพิ่มเติมสำหรับการเก็บตามมูลค่าก็คือ การเก็บตามมูลค่ามีความยุติธรรมมากกว่าสำหรับสิ่งตีพิมพ์ที่น้อยกว่า เพราะหากใช้อัตราตามปริมาณจะทำให้สินค้ากลุ่มเศรษฐกิจอาจจะต้องเสียภาษีเท่ากับสินค้าที่พิมพ์เพื่อย สินค้าราคาแพง ส่วนเหตุผลที่ชัดเจนสำหรับการจัดเก็บภาษีตามปริมาณก็คือ ความวุ่นวายของการระบุมูลค่าทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือการขายสินค้าที่มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ภาษีสรรพสามิตแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

ก. ภาษีสรรพสามิตของผู้ผลิต (Manufacturer's Excise Taxes) จัดเก็บกับตัวผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสินค้าที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต

ข. ภาษีสรรพสามิตแบบขายปลีก (Retail Excise Taxes) จะกำหนดตามตำแหน่งที่ขายให้กับผู้ซื้อคนสุดท้าย¹⁶

ภาษีทางอ้อมซึ่งรวมถึงภาษีสรรพสามิตด้วยนั้น ควรที่จะพยายามเก็บให้ใกล้เคียงกับการขายครั้งสุดท้ายที่สุด (Final Sale) เท่าที่เป็นไปได้ เพราะมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดข้อผิดพลาดหรือความเปลี่ยนแปลงในช่วงนี้จนถึงตัวผู้บริโภค จึงควรเก็บภาษีจากตำแหน่งของตอนที่ขายให้

¹⁵ The two main methods of charging are specific rates, based on quantity, and ad valorem rates, based on value.

¹⁶ Retail excise taxes are imposed at the point of sale to the ultimate purchaser.

ผู้บริโภคทรายสุดท้ายจะเป็นจริงที่สุดกว่า ภาษีตามปริมาณอาจจะดีกว่าอัตราตามมูลค่า ถ้าความสามารถในการจัดเก็บภาษีมีข้อจำกัด

หลักการทั่วไปในการบัญญัติกฎหมาย

ในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตกับกลุ่มสินค้านั้นต้องมีข้อบังคับหรือกฎหมายเฉพาะที่ได้วางพื้นฐานไว้ต่างหาก ลักษณะของกฎหมายดังกล่าวจะต้องมีเนื้อหาอย่างน้อยดังนี้ ข้อบังคับทั่วไปสินค้าที่จะต้องเสียภาษี การเคลื่อนย้ายสินค้า การชำระภาษี การคืนภาษี และการยกเว้นภาษี

1) ข้อบังคับทั่วไปของการเก็บภาษีควรระบุถึงขอบเขตการใช้ภาษีสรรพสามิต กล่าวคือลักษณะของสินค้าที่จะจัดเก็บภาษีสรรพสามิต โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

(1) แบบทั่วไป (Common) เป็นการเก็บภาษีสรรพสามิตแบบทั่วไป

(2) แบบเฉพาะ (Particular) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ 2 เรื่อง คือเรื่องของโครงสร้างกับอัตราภาษี

2) เหตุที่ต้องเสียภาษี Tax Event คือ การปรากฏเงื่อนไขหรือข้อบังคับทางกฎหมายที่จะเรียกเก็บภาษีได้สำหรับการผลิตหรือการนำเข้าสินค้า โดยสามารถเรียกเก็บได้เมื่อสรรพสามิตได้รับการอนุมัติหรือมีการมอบหมายหน้าที่โดยตรงจากกฎหมายที่จะเรียกเก็บจากบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องชำระ

3) การเคลื่อนย้ายสินค้า เนื้อหาของข้อบังคับจะต้องอธิบายว่าการเคลื่อนย้ายสินค้าที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิตในช่วงที่ยังพักชำระภาษีอยู่จะเกิดขึ้นได้ระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บน หรือระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บนกับสำนักงานศุลกากรที่ที่สินค้าจะส่งออกนอกประเทศไป โดยทั้งหมดจะต้องมีเอกสารแนบเสมอไม่ว่าจะเป็นของฝ่ายราชการหรือฝ่ายพาณิชย์ก็ตาม

4) การชำระภาษี การขนย้ายสินค้าจะมีบุคคลที่เกี่ยวข้อง 3 คนคือ บุคคลที่ทำการส่ง (ผู้ผลิต), บุคคลที่มีสินค้าครอบครอง (โดยมีเจตนาที่จะส่งสินค้า) และบุคคลที่ได้รับสินค้า กฎหมายควรที่จะระบุว่าบุคคลใดควรเป็นบุคคลที่ต้องชำระภาษีสรรพสามิตเมื่อต้องชำระภาษีในกรณีที่มีการนำไปจัดจำหน่ายหรือเมื่อมีการสูญหายเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามบุคคลผู้ดูแลที่ได้รับมอบหมายจะได้รับการยกเว้นภาษีจากการสูญหายที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือการสูญหายที่เกิดขึ้นเองโดยตัวผลิตภัณฑ์ในช่วงผลิต, กระบวนการผลิต, จัดส่ง, ขนส่ง การเคลื่อนย้ายสินค้าที่ต้องเสียภาษีในช่วงที่ยังอยู่ในช่วงพักชำระภาษี จะต้องมีใบเอกสารแนบที่เขียนโดยบุคคลผู้ดูแลคลังสินค้าทัณฑ์บน และจะต้องจัดให้การรับประกันสินค้าด้วย

5) การคืนภาษี หากสินค้านั้นเป็นการผลิตสินค้าโดยไม่ได้นำมาจัดจำหน่ายภายในประเทศ (ผลิตเพื่อส่งออก) ก็สามารถมาขอคืนภาษีได้กับเจ้าหน้าที่

6) การยกเว้นภาษี สินค้าที่เกี่ยวข้องกับสรรพสามิตที่จะได้รับยกเว้นภาษีจากการชำระภาษีสรรพสามิต คือ สินค้าที่นำไปใช้ในเจตนารมณ์ดังนี้

(1) ส่งไปให้กับงานทางด้านการทูต

(2) ส่งไปให้กับองค์การระหว่างประเทศที่มีการจดทะเบียนหรือยอมรับว่าเป็นหน่วยงานสาธารณะ หรือโดยสมาชิกขององค์กรใดๆนั้นในจำนวนจำกัด และเงื่อนไขที่มีการตกลงกันไว้ในสนธิสัญญาระหว่างประเทศ

หลักการเฉพาะในการบัญญัติกฎหมาย

ยาสูบเป็นการนิยามผลิตภัณฑ์รวมทั้งหมดทุกประเภทของยาสูบ เช่น Cigarettes, Cigars, Cigarillos, Smoking Tobacco, Snuff และ Chewing Tobacco ในบทบัญญัติควรมีการกำหนดเนื้อหาของข้อบังคับเกี่ยวกับการยกเว้นหรือการคืนภาษี

บุคคลใดที่เปลี่ยนใบยาสูบมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผ่านงานอุตสาหกรรมแล้วให้เป็นผู้ตั้งราคาขายปลีก ประเทศสมาชิกของ EU จะต้องมีการตั้งราคาภาษีต่ำสุด โดยค่าที่ตั้งต่ำสุดจะต้องเท่ากับ 57% ของราคาขายปลีก ทั้งนี้ประเทศสมาชิกมีอิสระที่จะใช้การคิดแบบตามมูลค่าโดยคำนวณตามราคาขายปลีกมากที่สุดหรือตามปริมาณก็ได้ หรือโดยการผสมของทั้งสองตัวก็ได้ในการเก็บภาษีสรรพสามิต

2.4 เหตุผลและความจำเป็นในการปรับปรุงโครงสร้างภาษีสรรพสามิต

เดิมประเทศไทยจะใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแผนแม่แบบในการกำหนดนโยบายด้านต่างๆของประเทศ จนกระทั่งรัฐบาลโดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ปรับเปลี่ยนจากการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์เป้าหมายกำหนดดัชนีชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ในการแถลงนโยบายรัฐบาลเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2548¹⁷ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้แถลงนโยบาย กล่าวถึงช่วงที่เป็นรัฐบาลสมัยแรกได้ปรับแนวทางการแก้ไขปัญหาของประเทศโดยดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์คู่ขนาน กล่าวคือให้ความสำคัญแก่การกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าและสังคมผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งเกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ โดยการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และขยายโอกาส ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก โดยคำนึงถึงการสร้าง เสถียรภาพในระบบ

¹⁷ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี. วันที่ 23 มีนาคม 2548.

เศรษฐกิจ และมุ่งเน้นการบริหารการเงินการคลังอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลของการแก้ไขปัญหาประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง และจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

รัฐบาลจะสร้างโอกาสเพื่ออนาคต วางรากฐานใหม่ให้แก่ประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง โดยเน้นการคืนความเข้มแข็งสู่ท้องถิ่น คืนความสมบูรณ์ของดิน และน้ำสู่ธรรมชาติ และคืนอำนาจการตัดสินใจปัญหาสู่ชุมชน โดยให้ความสำคัญแก่การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมให้มีความสมดุลมากยิ่งขึ้น สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ระบบเศรษฐกิจ ปฏิรูปการศึกษาเพื่อนำไปสู่สังคม เศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ เพื่อนำประเทศไปสู่โครงสร้างที่มีความสมดุล มั่งคั่ง มั่นคงและยั่งยืน โดยรัฐบาลจะดำเนินนโยบาย 9 ประการดังต่อไปนี้

1) นโยบายจัดความยากจน

รัฐบาลจะดำเนินนโยบายและมาตรการในการจัดความยากจนของประเทศให้หมดสิ้นไป โดยปรับปรุงระบบบริหารจัดการทั้งระบบ เชื่อมโยงการแก้ไขความยากจนทุกระดับ ตลอดจนสร้างกลไกที่เชื่อมโยงให้คนยากจนในชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2) นโยบายด้านพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

เป้าหมายของการพัฒนาคือ การทำให้คนมีความสุข ประกอบด้วยการมีสุขภาพที่แข็งแรง ครอบครัวที่อบอุ่น มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีสังคมที่สันติและเอื้ออาทร รวมถึงอนุรักษ์ ส่งเสริมทุนทางสังคมที่เข้มแข็งของประเทศไทยซึ่งเป็นรากฐานที่จะทำให้เศรษฐกิจมีความมั่นคงและยั่งยืนได้

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาให้มีความรู้และจริยธรรมเริ่มตั้งแต่เด็กแรกเกิด โดยให้ความสำคัญแก่การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ครอบครัวที่อบอุ่น และสถานศึกษาที่เอาใจใส่ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดด้วยการปลูกฝังความรู้ที่ทันโลกและคุณค่าที่ดีของวัฒนธรรมไทย

การเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้การสอนทุกรูปแบบสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และสนับสนุนให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ชาวชนไทยทุกคนจะได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างน้อย 12 ปี

นโยบายทางด้านวัฒนธรรม จะเน้นการส่งเสริมให้วัยรุ่นไทยเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง เพื่อก่อให้เกิดศิลปินรุ่นใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์งานศิลป์ได้ทัดเทียมนานาชาติ

การพัฒนาสุขภาพของประชาชน รัฐบาลจะเพิ่มคุณภาพของระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า 30 บาท และปฏิรูประบบบริหารจัดการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและครบวงจร

รัฐบาลจะปฏิรูประบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน

ด้านความมั่นคงของชีวิตและสังคม สนับสนุนให้ประชาชนมีความมั่นคงในการเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย ทั้งในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่ต้องการที่อยู่อาศัยราคาถูกจากโครงการของรัฐ และในกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางที่ต้องการซื้อที่อยู่อาศัย โดยผ่อนชำระแต่ยังคงจากระบบเงินกู้ระยะยาว ในอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมอย่างพอเพียง

3) นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้

นอกจากการรักษาให้เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตอย่างพอเพียงต่อการจ้างงานและสร้างรายได้แล้วสิ่งที่สำคัญคือการปรับเปลี่ยนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้มีคุณภาพที่สามารถขยายตัวได้อย่างยั่งยืน กระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้อย่างทั่วถึง

รัฐบาลจะปรับโครงสร้างเศรษฐกิจทั้งระบบโดยมุ่งไปสู่การเพิ่มมูลค่าผลผลิตบนพื้นฐานความรู้และความเป็นไทย โดยใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนไทย เข้ากับการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ การบริหารจัดการที่ดี การใช้นวัตกรรมเชิงพาณิชย์ การสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับ และการจัดระบบการตลาดให้มีการผลิตและบริการอันเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลกเพื่อการขยายตัวอย่างยั่งยืนของประเทศในอนาคต

การปรับโครงสร้างภาคการเกษตร จะสนับสนุนการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร โดยส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพควบคู่ไปกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และกระบวนการบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าสินค้า ให้ความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและนำผลผลิตเกษตรไปผลิตเป็นพลังงานทดแทน เช่น ปาล์ม น้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง การผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดสูงและมีโอกาสเพิ่มมูลค่า เช่น ยางพารา ปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เป็นต้น และส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐาน ความปลอดภัยอาหาร โดยพัฒนาระบบการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรทั้งการนำเข้าและส่งออกให้เป็นไปตามมาตรฐานโลก รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทฤษฎีใหม่ และเกษตรอินทรีย์เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

ด้านภาคอุตสาหกรรมของประเทศ รัฐบาลจะเปลี่ยนผู้ประกอบการที่ยังเป็นผู้รับจ้างผลิตและได้รับส่วนแบ่งจากผลประโยชน์ในธุรกิจเพียงส่วนน้อยให้เป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้ ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตรงความต้องการของตลาด โดยจะพัฒนาให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

ด้านธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รัฐบาลจะสร้างโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อให้เข้าถึงแหล่งทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรม การตลาดทั้งในและนอกประเทศ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันโดยผ่านกลไกต่างๆที่ริเริ่มแล้วอย่างต่อเนื่อง ได้แก่กองทุนและธนาคารหมู่บ้าน การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพผลิตภัณฑ์ของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการขาย การตลาด การบัญชี การให้ความรู้ในการปรับปรุงคุณภาพสินค้าและการผลิต เพื่อสร้างตลาดและเผยแพร่ชื่อประเทศไทยให้เป็นที่รู้จัก

รัฐบาลจะปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการขนส่งสินค้าใหม่ ให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ และทันเวลา ให้สามารถรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจเพื่อเชื่อมโยงแหล่งผลิตจากท้องถิ่นไปสู่ตลาดในทุกระดับ มีระบบเชื่อมโยงการขนส่งในหลายรูปแบบทั้งทางรถ เรือ รถไฟ และทางท่อ โดยให้ความสำคัญในการเชื่อมโยงท่าเรือแหลมฉบัง และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ให้เป็นประตูสู่ตลาดโลก

ในส่วนของตลาดเงิน รัฐบาลจะสร้างความเข้มแข็งและโปร่งใส พร้อมไปกับการสนับสนุนให้องค์กรธุรกิจและประชาชนในทุกภาคส่วนของประเทศมีโอกาสและช่องทางที่จะเข้าถึงแหล่งทุนทางการเงินต่างๆได้อย่างพอเพียง ในส่วนของตลาดทุนรัฐบาลจะพัฒนาทั้งตราสารหนี้ ให้เป็นแหล่งระดมทุนระยะยาวสำหรับองค์กรธุรกิจทุกขนาด นอกจากนี้รัฐบาลจะส่งเสริมการออมของประเทศเพื่อความมั่นคงของชีวิตประชาชน และเป็นแหล่งเงินที่จะช่วยลดการพึ่งพาเงินทุนต่างประเทศในการขยายเงินลงทุน

4) นโยบายบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความสมบูรณ์ของดินและน้ำสู่ธรรมชาติ แก้ไขปัญหาการเสื่อมโทรมและมลภาวะเพื่อคืนสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับคนไทย จะกำหนดวิธีการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐและเอกชนภายใต้การมีส่วนร่วมของเอกชนและชุมชนท้องถิ่นให้มีความสมดุลของการใช้ประโยชน์ การถือครองและการอนุรักษ์ฐานทรัพยากร ที่ดิน ป่าไม้ ลุ่มน้ำ ทรัพยากรชายฝั่ง การใช้ภูมิสารสนเทศ การปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

รัฐบาลจะส่งเสริมให้ภาคเอกชนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์พลังงานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การผลิตวัสดุที่สามารถย่อยสลายได้ การหมุนเวียนการใช้วัตถุดิบและเทคโนโลยีที่สะอาด และการใช้หลักผู้ก่อดมลพิษเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นให้

เกิดการก่อกวนและลดภาวะของสังคม นอกจากนี้ รัฐบาลจะป้องกันการใช้ประเทศปลายทางของการรับภาระจากการส่งขยะ ของเสียและกากพิษอุตสาหกรรม

5) นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ประเทศไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคมของโลกได้ รัฐบาลจึงต้องดำเนินนโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่จะรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทย ในขณะเดียวกันต้องแสวงหาพันธมิตรและสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ ทั้งในระดับประเทศเพื่อนบ้านและในระดับภูมิภาค เพื่อร่วมกันพัฒนาและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดผลกระทบต่อประเทศไทยได้

ด้านความร่วมมือภายใต้กรอบพหุภาคี รัฐบาลจะยึดมั่นต่อพันธกรณีของไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ กรอบความร่วมมือต่างๆ ที่ไทยเป็นภาคีสมาชิก และข้อผูกพันระหว่างประเทศของไทย รวมทั้งจะมุ่งสานต่อการเพิ่มบทบาทของไทยภายใต้กรอบสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศ องค์การระหว่างภูมิภาค และเครือข่ายระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและสนับสนุนสันติภาพ ความมั่นคง กระบวนการประชาธิปไตย และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทั้งในระดับเศรษฐกิจ สังคม วิชาการ และความมั่นคงของมนุษย์ การให้ความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม โดยเฉพาะการฟื้นฟูบูรณะภายหลังความขัดแย้ง ตลอดจนให้ความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายและการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าและการประชุมระหว่างประเทศ

รัฐบาลจะสานต่อการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศโดยรวม การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยอย่างต่อเนื่อง และการดำเนินนโยบายการค้าเชิงรุกทั้งในตลาดเดิมและตลาดใหม่ เพื่อส่งเสริมให้สินค้าและบริการของไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างแพร่หลายจากผู้บริโภคในต่างประเทศ

6) นโยบายพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

รัฐบาลจะพัฒนาทั้งระบบให้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยยกเลิกกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ยกเลิกกฎหมายที่ไม่มีการบังคับใช้ สร้างภาระไม่จำเป็นแก่ประชาชน และก่อให้เกิดความยุ่งยากล่าช้า ช้าช้อนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ และไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนากฎหมายเศรษฐกิจในสอดคล้องกับการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เน้นการขยายโอกาสให้คนจนและคนด้อยโอกาส และการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศให้ทันกับกระแสโลกาภิวัตน์

7) นโยบายส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาธิปไตย

รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมและพัฒนากระบวนการประชาธิปไตย โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจะต้องมีการตรวจสอบการบริหารกิจการบ้านเมือง โดยมีภาคประชาชนที่เข้มแข็ง และร่วมกับทุกฝ่ายที่จะส่งเสริมและยกระดับสิทธิมนุษยชนให้ทัดเทียมระดับสากล รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ติดตามคนหายและระบบพิสูจน์ศพนิรนาม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมไทย

8) นโยบายรักษาความมั่นคงของรัฐ

รัฐบาลจะพัฒนาระบบการป้องกันประเทศตามแนวทางการป้องกันประเทศที่ได้มาตรฐาน โดยการเสริมสร้างจิตสำนึก และนำภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ พัฒนาความพร้อมและความทันสมัยของกองทัพให้มีประสิทธิภาพและความพร้อมในการรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และสนับสนุนภารกิจในการรักษาสันติภาพในภูมิภาคต่างๆ ภายใต้กรอบของสหประชาชาติ ในขณะเดียวกันก็สนับสนุนกองทัพให้มีบทบาทในการร่วมพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนเพื่อให้ความพร้อมต่อการเผชิญสถานการณ์และปัญหาต่างๆทั้งในภาวะปกติและไม่ปกติ

9) นโยบายตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

ในช่วงสี่ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญอย่างจริงจังมาโดยตลอด และได้รายงานความคืบหน้า ปัญหาและอุปสรรคให้รัฐสภาชุดที่แล้วทราบทุกปี ในช่วงสี่ปีต่อไป รัฐบาลก็ยังมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานดังกล่าวต่อไปอย่างจริงจัง

จากนโยบายยุทธศาสตร์ รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างความกินดีอยู่ดีให้แก่ประชาชนตั้งแต่ระดับรากหญ้าซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีแนวคิดที่ว่าถ้าคนส่วนใหญ่มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว มีความมั่นคงในชีวิต ระบบเศรษฐกิจเล็กๆที่เข้มแข็งจะนำไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่รุ่งเรืองระดับประเทศได้ และเมื่อเศรษฐกิจภายในประเทศเจริญรุ่งเรือง จะก้าวไปสู่การค้าขายกับประเทศอื่นเพื่อเป็นการขยายตลาดให้กว้างขวางนำมาสู่ความมั่งคั่งก่อให้เกิดรายได้ให้แก่ประเทศชาติ